

ZESPÓŁ SZKÓŁ EKONOMICZNYCH W KIELCACH
rok szkolny 2025/2026

WYMAGANIA EDUKACYJNE

z uwzględnieniem efektów kształcenia i kryteriów weryfikacji ujętych w podstawie programowej
niezbędne do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z obowiązkowych zajęć edukacyjnych

KADRY I PŁACE
kształcenie teoretyczne

KLASA 1

TECHNIK RACHUNKOWOŚCI	Symbol cyfrowy zawodu: 431103	Kwalifikacja I - EKA.05 Prowadzenie spraw kadrowo-płacowych i gospodarki finansowej jednostek organizacyjnych	Liczba godzin: 120	Klasa 1: 60 godzin (2 godziny tygodniowo) Klasa 2: 60 godzin (2 godziny tygodniowo)
--------------------------	----------------------------------	--	--------------------	---

LITERATURA:	Bożena Padurek, Ewa Janiszewska-Świdorska - "Prowadzenie spraw kadrowych i rozliczanie wynagrodzeń. Obsługa programu kadrowo-płacowego GRATYFIKANT GT". Wydawnictwo - Bożena Padurek. Bożena Padurek, Ewa Janiszewska-Świdorska - "Rozliczenia z kontrahentami, Bankami, Pracownikami i Zakładem Ubezpieczeń Społecznych. Obsługa programu PŁATNIK". Wydawnictwo - Bożena Padurek.
-------------	---

A. WYMAGANIA EDUKACYJNE Z UWZGLĘDNIENIEM EFEKTÓW KSZTAŁCENIA I KRYTERIÓW WERYFIKACJI UJĘTYCH W PODSTAWIE PROGRAMOWEJ NIEZBĘDNE DO UZYSKANIA POSZCZEGÓLNYCH ŚRÓDROCZNYCH I ROCZNYCH OCEN KLASYFIKACYJNYCH Z OBOWIĄZKOWYCH ZAJĘĆ EDUKACYJNYCH

1. PRZEPISY PRAWA PRACY DOTYCZĄCE SPRAW KADROWO-PŁACOWYCH

PRZEPISY PRAWA PRACY

Dopuszczający	<p>Na ocenę dopuszczającą uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> -identyfikuje Źródła prawa pracy -wycisza rodzaje stosunków pracy zawartych na podstawie Kodeksu pracy -identyfikuje sposoby nawiązania i rozwiązania stosunku pracy z osobą pełnoletnią i młodocianą -zna pojęcie umowy o pracę oraz rodzaje umów o pracę -identyfikuje elementy umowy o pracę -rozpoznaje przepisy kodeksu pracy w zakresie okresu wypowiedzenia umowy o pracę -identyfikuje prawa i obowiązki pracodawcy i pracownika -identyfikuje uprawnienia pracownicze związane np. z rodzicielstwem, -rozpoznaje sposoby postępowania w przypadku niedopełnienia obowiązków przez pracownika i pracodawcę -wymienia sposoby rozwiązania stosunku pracy
Dostateczny	<p>Na ocenę dostateczną uczeń wypełnia wymagania na ocenę dopuszczającą oraz:</p> <ul style="list-style-type: none"> -wymienia Źródła prawa pracy -charakteryzuje rodzaje stosunków pracy zawartych na podstawie Kodeksu pracy -wymienia sposoby nawiązania i rozwiązania stosunku pracy z osobą pełnoletnią i młodocianą -potrafi rozróżnić rodzaje umów o pracę -wymienia elementy umowy o pracę -omawia przepisy kodeksu pracy w zakresie okresu wypowiedzenia umowy o pracę -rozróżnia sposoby rozwiązania stosunku pracy -zna zasady liczenia okresu wypowiedzenia -potrafi wymienić prawa i obowiązki pracodawcy i pracownika -omawia uprawnienia pracownicze związane np. z rodzicielstwem -podaje sposoby postępowania w przypadku niedopełnienia obowiązków przez pracownika i pracodawcę
Dobry	<p>Na ocenę dobrą uczeń wypełnia wymagania na ocenę dostateczną oraz:</p> <ul style="list-style-type: none"> -omawia Źródła prawa pracy -omawia sposoby nawiązania i ustania stosunku pracy z osobą pełnoletnią i młodocianą -omawia elementy umowy o pracę -sporządza umowę o pracę -podaje przypadki wygaśnięcia umowy o pracę -omawia prawa i obowiązki pracodawcy i pracownika -omawia sposoby postępowania w przypadku niedopełnienia obowiązków przez pracownika i pracodawcę

	<ul style="list-style-type: none"> -wskazuje zasady ustalania, wypłaty i ochrony wynagrodzenia za świadczoną pracę oraz przyznawania pracownikowi innych świadczeń ze stosunku pracy -omawia przepisy kodeksu pracy w zakresie okresu wypowiedzenia umowy o pracę
Bardzo dobry	<p>Na ocenę bardzo dobrą uczeń wypełnia wymagania na ocenę dobrą oraz:</p> <ul style="list-style-type: none"> -stosuje źródła prawa pracy -wyjaśnia umowę o pracę -potrafi bezbłędnie sporządzić umowę o pracę -wyjaśnia sposoby postępowania w przypadku niedopełnienia obowiązków przez pracownika i pracodawcę -wyjaśnia zasady ustalania, wypłaty i ochrony wynagrodzenia za świadczoną pracę, w tym pracę w porze nocnej i w nadgodzinach -stosuje przepisy kodeksu pracy w zakresie udzielania urlopów, np. urlopu wypoczynkowego, urlopu okolicznościowego, macierzyńskiego, rodzicielskiego -stosuje przepisy kodeksu pracy w zakresie okresu wypowiedzenia umowy o pracę -ustala okres wypowiedzenia w zależności od rodzaju umowy i czasu stażu pracy
Celujący	<p>Na ocenę celującą uczeń wypełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą oraz:</p> <ul style="list-style-type: none"> -analizuje źródła prawa pracy -potrafi zastosować przepisy Kodeksu pracy przy rozwiązywaniu problemów -tworzy umowę o pracę -analizuje i porównuje uprawnienia pracownicze -omawia i porównuje sposoby nawiązania i rozwiązania stosunku pracy z osobą pełnoletnią i młodocianą -analizuje i porównuje sposoby postępowania w przypadku niedopełnienia obowiązków przez pracownika i pracodawcę -analizuje zasady ustalania wypłaty i ochrony wypłat za świadczoną pracę -analizuje przepisy kodeksu pracy w zakresie udzielania urlopów, np. urlopu wypoczynkowego, urlopu okolicznościowego -porównuje przepisy kodeksu pracy w zakresie okresu wypowiedzenia umowy o pracę
PRZEPISY PRAWA CYWILNEGO	
Dopuszczający	<p>Na ocenę dopuszczającą uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> -identyfikuje przepisy dotyczące umów cywilnoprawnych -wymienia rodzaje umów cywilnoprawnych -podaje zakres danych osobowych niezbędnych do sporządzenia umowy cywilnoprawnej
Dostateczny	<p>Na ocenę dostateczną uczeń wypełnia wymagania na ocenę dopuszczającą oraz:</p> <ul style="list-style-type: none"> -wymienia przepisy dotyczące umów cywilnoprawnych -omawia rodzaje i elementy umowy cywilnoprawnej -omawia różnice pomiędzy umowami cywilnoprawnymi -określa zakres danych osobowych niezbędnych do sporządzenia umowy cywilnoprawnej i zgłoszenia osoby zatrudnionej na podstawie umowy cywilnoprawnej do ubezpieczeń
Dobry	<p>Na ocenę dobrą uczeń wypełnia wymagania na ocenę dostateczną oraz:</p> <ul style="list-style-type: none"> -potrafi dobrać umowę cywilnoprawną do czynności objętych umową -podaje umowy cywilnoprawne nazwane i nienazwane
Bardzo dobry	<p>Na ocenę bardzo dobrą uczeń wypełnia wymagania na ocenę dobrą oraz:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> -wyjaśnia przepisy Kodeksu cywilnego dotyczące zawierania umów cywilnoprawnych -dobiera bezbłędnie umowę cywilnoprawną do czynności objętych umową -potrafi sporządzić umowy cywilnoprawne dotyczące wykonywania zadań zawodowych, np. umowa o dzieło, umowa zlecenie
Celujący	<p>Na ocenę celującą uczeń wypełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą oraz:</p> <ul style="list-style-type: none"> -interpretuje i analizuje przepisy dotyczące umów cywilnoprawnych -potrafi zinterpretować oświadczenia złożone dla celów podatkowych i zgłoszeniowych do ubezpieczeń przez osoby zatrudnione na podstawie umów cywilnoprawnych -potrafi bezbłędnie sporządzić umowy cywilnoprawną dla określonych czynności
OCHRONA DANYCH OSOBOWYCH I DOKUMENTACJI PRACOWNICZEJ	
Dopuszczający	<p>Na ocenę dopuszczającą uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> -wskazuje przepisy prawa związane z ochroną danych osobowych i ochroną własności intelektualnej -identyfikuje warunki przetwarzania i zabezpieczenia danych osobowych -identyfikuje konsekwencje nieprzestrzegania przepisów dotyczących ochrony danych osobowych -zna dane wrażliwe i niewrażliwe wymienia obowiązki pracodawcy w zakresie ochrony danych osobowych pracownika i kandydata na pracownika -wskazuje dokumentację pracowniczą -identyfikuje okres przechowywania dokumentacji pracowniczej -zna zasady dotyczące tajemnicy zawodowej -postępowania z danymi osobowymi
Dostateczny	<p>Na ocenę dostateczną uczeń wypełnia wymagania na ocenę dopuszczającą oraz:</p> <ul style="list-style-type: none"> -wymienia zasady dotyczące tajemnicy zawodowej -omawia przepisy prawa związane z ochroną własności intelektualnej -omawia obowiązki pracodawcy w zakresie ochrony danych osobowych pracownika -identyfikuje formy i terminy przechowywania dokumentacji pracowniczej -wskazuje sposoby porządkowania i kwalifikowania dokumentacji przeznaczonej do przekazania do archiwum zakładowego oraz postępowania z -dokumentacją archiwalną
Dobry	<p>Na ocenę dobrą uczeń wypełnia wymagania na ocenę dostateczną oraz:</p> <ul style="list-style-type: none"> -omawia zasady dotyczące ochrony danych osobowych -potrafi sporządzić pismo wyrażające zgodę na przetwarzanie danych osobowych -omawia zasady oznaczania zbiorów archiwalnych -potrafi zakwalifikować dokumenty do kategorii archiwalnej
Bardzo dobry	<p>Na ocenę bardzo dobrą uczeń wypełnia wymagania na ocenę dobrą oraz:</p> <ul style="list-style-type: none"> -interpretuje przepisy prawa dotyczące ochrony danych osobowych -potrafi wyszukać przepisy prawne dotyczące prowadzenia dokumentacji pracowniczej -potrafi ustalić okres przechowywania dokumentacji archiwalnej stosownie do jej rodzaju
Celujący	<p>Na ocenę celującą uczeń wypełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą oraz:</p> <ul style="list-style-type: none"> -przetwarza dane osobowe zgodnie z przepisami prawa

	<ul style="list-style-type: none"> -potrafi zinterpretować przepisy prawne dotyczące prowadzenia dokumentacji pracowniczej -potrafi bezbłędnie ustalić okres przechowywania dokumentacji archiwalnej stosownie do jej rodzaju
2. PRACODAWCA I PRACOWNIK W SYSTEMIE UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH I ZDROWOTNYCH	
Dopuszczający	<p>Na ocenę dopuszczającą uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> -wskazuje przepisy prawa regulujące system ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego -zna podstawowe pojęcia: ubezpieczony, ubezpieczyciel, płatnik -zna zakres ubezpieczeń społecznych, termin zgłoszenia oraz wyrejestrowania -określa terminy wpłaty składek do ZUS -identyfikuje składki na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, fundusze celowe -rozpoznaje grupy dokumentów składanych do ZUS
Dostateczny	<p>Na ocenę dostateczną uczeń wypełnia wymagania na ocenę dopuszczającą oraz:</p> <ul style="list-style-type: none"> -definiuje zakres ubezpieczeń społecznych -określa termin zgłoszenia do ubezpieczenia społecznego -wymienia i zna składki na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne i fundusze pozaubezpieczeniowe -określa zasady podlegania ubezpieczeniom społecznym i ubezpieczeniu zdrowotnemu pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę oraz -umów cywilnoprawnych -rozpoznaje różne kody zgłoszeniowe dla pracowników -określa przyczyny i terminy wyrejestrowania pracownika z systemu ubezpieczeń społecznych i zdrowotnego
Dobry	<p>Na ocenę dobrą uczeń wypełnia wymagania na ocenę dostateczną oraz:</p> <ul style="list-style-type: none"> -określa zakres ubezpieczeń społecznych, termin zgłoszenia -omawia i wylicza składki na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne i fundusze pozaubezpieczeniowe -dobiera dokumentację zgłoszeniową osoby ubezpieczonej z tytułu umowy o pracę oraz umów cywilnoprawnych -określa rolę kodów tytułu ubezpieczeń
Bardzo dobry	<p>Na ocenę bardzo dobrą uczeń wypełnia wymagania na ocenę dobrą oraz:</p> <ul style="list-style-type: none"> -charakteryzuje zakres ubezpieczeń społecznych, termin zgłoszenia -sporządza zgłoszenie pracownika do ubezpieczeń społecznych i zdrowotnego oraz wyłącznie do zdrowotnego -potrafi ustalić właściwy kod zgłoszenia potrafi wyrejestrować pracownika z ubezpieczeń
Celujący	<p>Na ocenę celującą uczeń wypełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą oraz:</p> <ul style="list-style-type: none"> -stosuje i porównuje zakres ubezpieczeń społecznych, termin zgłoszenia -wyszukuje i interpretuje przepisy prawa w zakresie obowiązkowego i dobrowolnego -podlegania ubezpieczeniom społecznym i zdrowotnemu -analizuje grupy dokumentów składanych do ZUS potrafi zinterpretować oświadczenie złożone dla celów zgłoszeniowych do ubezpieczeń przez osoby zatrudnione na podstawie umów cywilnoprawnych

* Wymagania na ocenę wyższą obejmują również wymagania na oceny niższe.

Kryteria oceniania z KADRY I PŁACE według poziomu opanowania przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań edukacyjnych	
Ocena	Poziom opanowania przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań edukacyjnych
NIEDOSTATECZNY	0% - 29%
DOPUSZCZAJĄCY	30% - 49%
DOSTATECZNY	50% - 69%
DOBRY	70% - 89%
BARDZO DOBRY	90% - 95%
CELUJĄCY	96% - 100%

Opisowe kryteria oceniania w ramach obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu **KADRY I PŁACE**

Niedostateczny	<p>Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:</p> <ul style="list-style-type: none"> -nawet przy pomocy nauczyciela nie potrafi przedstawić wyników swojej pracy w formie pisemnej i ustnej, - nie opanował elementarnych wiadomości i umiejętności określonych programem nauczania, -notorycznie nie przygotowuje się do lekcji, nie wykonuje ćwiczeń -odznacza się brakiem systematyczności i chęci do nauki, -nie przestrzega przepisów bhp i ppoż na zajęciach, -opuszcza zajęcia
Dopuszczający	<p>Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ma niepełną wiedzę określoną w podstawie programowej -przestrzega przepisy bhp i ppoż -ma duże luki w wiadomościach i umiejętnościach – wykonuje ćwiczenia o niewielkim stopniu trudności -na lekcjach jest bierny pracuje opieszale, ćwiczenia wykonuje niestarannie i mało estetycznie, pracuje z grupą lub z pomocą nauczyciela, a mimo to popełnia wiele pomyłek -nie umie dokonać oceny poprawności wykonanych ćwiczeń -nie potrafi wyciągnąć wniosków z wykonanych ćwiczeń

	-prawidłowo przeprowadza ćwiczenia w początkowej fazie
Dostateczny	<p>Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ma niepełną wiedzę określoną w podstawie programowej, opanował wiadomości i umiejętności podstawowe, -wykonuje ćwiczenia z dużymi błędami -przestrzega przepisów bhp i ppoż -samodzielnie przedstawia wyniki swojej pracy w formie ustnej i pisemnej -wykonuje zadania teoretyczne i praktyczne o średnim stopniu trudności, bez opisów -przy wykonywaniu ćwiczeń określonych programem nauczania jest mało samodzielny -pracuje tylko w grupie, jest mało staranny -nie umie określić poprawności wykonanych ćwiczeń
Dobry	<p>Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:</p> <ul style="list-style-type: none"> -wykonuje samodzielnie ćwiczenie -przestrzega przepisów bhp i ppoż -opanował wiadomości i umiejętności o umiarkowanym stopniu trudności -poprawnie stosuje wiadomości, rozwiązuje i wykonuje samodzielnie typowe ćwiczenia -samodzielnie i higienicznie wykonuje ćwiczenia z poszczególnych działów określonych programem nauczania -popelnia drobne pomyłki przy wykonywaniu ćwiczeń, a estetyka -ćwiczeń jest na poziomie dobrym z pełnym opisem i wnioskami
Bardzo dobry	<p>Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:</p> <ul style="list-style-type: none"> -przestrzega przepisów bhp i ppoż -sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami przewidzianymi programem nauczania -potrafi wykorzystać posiadaną wiedzę w sytuacjach nowych i nietypowych -osiąga minimum wymaganej wydajności -prawidłowo i bardzo sprawnie wykonuje ćwiczenia, pracuje w pełni samodzielnie -sprawnie omawia poszczególne etapy pracy – wyciąga poprawnie wnioski -wykonuje ćwiczenia bardzo starannie -estetycznie, dokładnie, z pełnym opisem i z zachowaniem zasad bezpieczeństwa pracy -sprawnie przeprowadza analizę poprawności wykonania ćwiczeń -biegle charakteryzuje wnioski z przeprowadzonych ćwiczeń
Celujący	<p>Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:</p> <ul style="list-style-type: none"> -ma wiedzę i umiejętności wykraczające poza podstawę programową; zna literaturę zawodową, potrafi zastosować wiedzę w różnych sytuacjach problemowych -przestrzega przepisów bhp i ppoż -samodzielnie rozwija swoje zainteresowanie -startuje z sukcesami w konkursach i olimpiadach

	-jego wydajność pracy przekracza ustaloną normę minimalną -uczeń doskonale wykonuje zadania -wynik w pełni odpowiada warunkom odbioru, sporządza i analizuje wnioski
--	--

A. SPOSOBY SPRAWDZANIA WIEDZY

Ocenianie osiągnięć edukacyjnych ucznia polega na rozpoznaniu przez nauczyciela poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań edukacyjnych wynikających z podstawy programowej i realizowanych w szkole programów nauczania uwzględniających tę podstawę.

Sprawdzanie i ocenianie osiągnięć uczniów powinno odbywać się zgodnie z zasadami wewnątrzszkolnego systemu oceniania. Ocena osiągnięć edukacyjnych powinna dotyczyć przede wszystkim poziomu opanowania umiejętności określonych efektami kształcenia opisanymi w podstawie programowej kształcenia zawodowego z uwzględnieniem kryteriów weryfikacji. Wszystkie oceny obligatoryjnie są jawne dla ucznia i jego rodziców (opiekunów prawnych).

Kontrola i ocena osiągnięć uczniów może być dokonywana za pomocą:

- obserwacji pracy uczniów podczas wykonywania zadań,
- testów wiedzy,
- testów umiejętności praktycznych,
- ankiety samooceny uczniowskiej.

Sprawdzenie osiągnięć edukacyjnych uczących się powinno być dokonywane poprzez ocenę wykonanych ćwiczeń, projektów, ukierunkowaną obserwację czynności wykonywanych przez uczniów.

W trakcie kontroli i oceny osiągnięć uczniów należy zwracać uwagę na praktyczne zastosowanie opanowanej wiedzy i umiejętności, jakość wykonania zadań, posługiwanie się poprawną terminologią.

W procesie kontroli i oceny należy zwracać uwagę na opanowanie przez uczniów umiejętności sporządzania pism i dokumentów, brać pod uwagę zarówno ich poprawność merytoryczną, jak i formę sporządzania.

W końcowej ocenie pracy uczniów należy uwzględniać poprawność i jakość wykonania zadań, wyniki stosowanych osiągnięć testów wiedzy i umiejętności praktycznych oraz stosunek uczniów do wykonywania ćwiczeń, aktywność, zaangażowanie, wytrwałość w wykonywaniu zadań.

Indywidualizacja pracy z uczniem:

Należy każdorazowo dostosować warunki, środki, metody i formy nauczania do indywidualnych potrzeb i możliwości ucznia.

Nauczyciel realizujący program działu powinien:

- motywować uczniów do pracy,
- dostosowywać stopień trudności planowanych ćwiczeń do możliwości i potrzeb uczniów,
- planować zadania do wykonania przez uczniów z uwzględnieniem ich zainteresowań,
- przygotowywać zadania o różnym stopniu trudności i złożoności,
- zachęcać uczniów do korzystania z różnych źródeł informacji zawodowej.

Uczeń zdolny otrzymuje:

dotatkowe zadania dostosowane do jego potrzeb i możliwości,
adresy stron WWW, które zawierają informacje poszerzające tematykę zajęć.

Ponadto:

Uczniowi zdolnemu można przydzielić rolę asystenta nauczyciela, umożliwić prowadzenie wybranego fragmentu lub całej lekcji oraz motywować do brania udziału w konkursach i olimpiadach.

Uczeń z dysfunkcją – według zaleceń poradni psychologiczno-pedagogicznej

B. TRYB UZYSKIWANIA OCENY WYŻSZEJ NIŻ PRZEWIDYWANA

Uzyskanie wyższych niż przewidywane rocznych ocen klasyfikacyjnych jest możliwe dla każdego ucznia, który wyrazi taką chęć i odbywa się w drodze rozmowy ucznia z nauczycielem nad poziomem spełnienia przez ucznia kryteriów na ocenę przewidywaną i wyższą, która może być uzupełniona wykonaniem przez ucznia wskazanych przez nauczyciela zadań. Ustalamy ocenę przewidywaną (nie tylko niedostateczną) dla każdego ucznia.